

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»

Факультет природничих наук

Кафедра лісового і аграрного менеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Грунтозахисне землеробство

Освітня програма Агрономія

Спеціальність 201 Агрономія

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “23” серпня 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Грунтозахисне землеробство
Освітня програма	Агрономія
Спеціальність	201 Агрономія
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	3 / 6
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 32 год. Практичні заняття – 28 год. Самостійна робота – 120 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/

2. Опис дисципліни

Курс «Грунтозахисне землеробство» є вибірковою дисципліною для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 201 «Агрономія» у галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство». Екстенсивний розвиток землеробства в Україні спричинив дисбаланс у структурі сільськогосподарських угідь, що порушило екологічно допустиму рівновагу та активізувало ерозійні процеси. Наукові й практичні дослідження доводять, що зберегти родючість орних земель можливо лише за умов впровадження ґрунтозахисної системи землеробства.

Дана дисципліна є логічним продовженням і поглибленням таких курсів, як «Землеробство», «Грунтознавство» тощо. Вона інтегрує агрономічні та технічні знання, охоплюючи методи раціонального використання земельних ресурсів та їх захисту від ерозії і деградації.

Мета та цілі курсу:

Метою вивчення курсу є формування комплексного розуміння методів і заходів ґрунтозахисного використання схилених земель, їх збереження від деградації та руйнування, а також вивчення способів усунення негативних чинників, що впливають на кількість і якість сільськогосподарської продукції. Знання, набуті в рамках дисципліни «Грунтозахисне землеробство», можуть стати основою для перспективних розробок, спрямованих на раціональне використання ґрунтового покриву схилених територій, підвищення їх родючості та покращення урожайності сільськогосподарських культур.

Компетентності:

Інтегральна: Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою, як усно так і письмово.

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність застосовувати знання в практичній ситуації.

ЗК8. Навички здійснення безпечної діяльності.

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність працювати в команді.

ЗК11. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

СК9. Здатність управляти комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих умовах.

Програмні результати навчання:

ПРН4. Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі агрономії.

ПРН5. Проводити літературний пошук українською та іноземною мовами та аналізувати отриману інформацію.

ПРН6. Демонструвати знання і розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії.

ПРН9. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.

ПРН10. Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії.

ПРН11. Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем відповідно до зональних умов.

ПРН16. Організувати результативні і безпечні умови роботи.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Основи ґрунтозахисного землеробства	Знати поняття і значення ґрунтозахисного землеробства; вплив екстенсивного землеробства на стан ґрунтів. Принципи та основні завдання ґрунтозахисних заходів.	Тестування за темою. Виконання самостійної роботи.
2.	Сучасні системи землеробства. Перехід до ґрунтозахисних зональних систем землеробства.	Знати сучасні системи землеробства. Перехід до ґрунтозахисних зональних систем землеробства.	Тестування за темою. Виконання практичних робіт. Виконання самостійної роботи.
3.	Формування ландшафтно-екологічних систем землеробства.	Знати формування ландшафтно-екологічних систем землеробства	Тестування за темою. Виконання практичних робіт. Виконання самостійної роботи.
4.	Система ґрунтозахисного землеробства	Знати принципи побудови ґрунтозахисної системи. Комплексні агротехнічні заходи для збереження ґрунтів. Роль органічних і мінеральних добрив у системі ґрунтозахисту.	Тестування за темою. Виконання практичних робіт. Виконання самостійної роботи.
5.	Технічні засоби для	Знати техніку для збереження ґрунтів від	Тестування за

	грунтозахисного землеробства	ерозії (фрези, культиватори, борони тощо). Інноваційні технології в ґрунтозахисному землеробстві.	темою. Виконання практичних робіт. Виконання самостійної роботи.
6.	Ґрунтозахисні системи для схилів земель	Знати специфіку використання схилів земель. Технології для покращення структури ґрунтів на схилах. Природні й штучні покриви для захисту схилів від ерозії.	Тестування за темою. Виконання практичних робіт. Виконання самостійної роботи.
7.	Вплив ґрунтозахисних заходів на родючість ґрунтів	Знати методи збереження родючості ґрунтів. Вплив ґрунтозахисних заходів на зростання і розвиток сільськогосподарських культур. Інтеграція ґрунтозахисних практик з іншими сільськогосподарськими системами.	Тестування за темою. Виконання практичних робіт. Виконання самостійної роботи.
8.	Економічна ефективність ґрунтозахисного землеробства	Оцінка витрат і вигод від впровадження ґрунтозахисних заходів. Вплив ґрунтозахисту на підвищення урожайності та зменшення витрат на відновлення ґрунтів.	Тестування за темою. Виконання практичних робіт. Виконання самостійної роботи.
9.	Дослідження і практичне застосування ґрунтозахисних заходів	Приклади успішних практик ґрунтозахисного землеробства. Практичні методи та інструменти для моніторингу стану ґрунтів. Аналіз результатів наукових досліджень у галузі ґрунтозахисту.	Тестування за темою. Виконання практичних робіт. Виконання самостійної роботи.
10.	Перспективи розвитку ґрунтозахисного землеробства	Технологічні інновації в галузі. Стратегії сталого розвитку ґрунтозахисного землеробства на національному та міжнародному рівнях.	Тестування за темою. Виконання практичних робіт. Виконання самостійної роботи.
11.	Особливості	Перспективи застосування сучасних технологій	Тестування

впровадження ґрунтозахисних систем землеробства в сучасних умовах в межах Івано-Франківської області	для ґрунтозахисту в умовах Івано-Франківської області. Роль інновацій у розвитку ґрунтозахисного землеробства. Стратегії сталого розвитку та інтеграція екологічно чистих практик у сільське господарство області.	за темою. Виконання практичних робіт. Виконання самостійної роботи.
--	---	---

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	-
Практичне заняття	50
Самостійна робота	-
Індивідуальне завдання	-
Екзамен (у 6 семестрі).	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		-
Практичні з-тя		4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5		5		-		50
Самостійна р-та																		
Індивідуальні завдання																		
Екзамен																	50	50
Всього за тиж-нь		4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5		5		-	50	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Кабінет 106, 35 м ²	Мультимедійний проектор, 1 шт Мультимедійний екран, 1 шт

- 1.Фурман В.М., Люсак А.В., Олійник О.В. Ґрунтозахисна контурно-меліоративна система землеробства: Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2016. – 215 с.
- 2.Фурман В.М., Троцюк В.С., Ковальчук Н.С. Землеробство: Навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2015. – 368 с.
- 3.Шикула М.К., Гнатенко О.Ф. Охорона ґрунтів: Підручник - 2-е вид., випр. - К.: Т-во «Знання», КОО, 2004. - 398 с.
- 4.Чернявський О.А. Ґрунтозахисне землеробство / Чернявський О.А.– Чернівці: Прут. – 1994.
- 5.Методичні рекомендації по моделюванню ґрунтозахисних систем землеробства. –

Київ: УААН. - 1992.

6. Моргун Ф.Т., Шикула Н.К., Тараріко А.Г. Ґрунтозахисне землеробство. - К.: Урожай, 1988. - 256 с.

7. Нормативи ґрунтозахисних контурно – меліоративних систем землеробства / [Татаріко О. Г., Лапа М. А., Тараріко Ю. О. та ін] – К., 1998. – 158 с.

8. Тараріко О. Г. Ґрунтозахисна контурно – меліоративна система землеробства / Тараріко О. Г., Вергунов В. В. – Київ, 1999.

9. Тараріко О.Г. Основні фактори сталого розвитку агроекологічних систем і сільськогосподарських ландшафтів // Проблеми сталого розвитку України. - Київ. - 1998. - С.248-254.

10. Тараріко О.Г., Лапа М.А., Тараріко Ю.О. та ін.. Нормативи ґрунтозахисних контурно-меліоративних систем землеробства. - К., 1998. - 158с.

11. Швєбс Г.І. Контурно-меліоративна організація землеробства та охорона навколишнього середовища // Землеробство. - №12. - 1985. - С. 28-30.

12. Шикула Н.К. Ґрунтозахисна система землеробства: Справочник. - Харків.: 200 с.

13. Веремєнко С.І., Трушева С.С. Раціональне використання і охорона земельних ресурсів . Навчальний посібник. Видавничий центр НУВГП, Рівне, 2008.

14. Охорона та раціональне використання природних ресурсів і рекультивация земель : навч. посібник / П. П. Надточій [та ін.] ; заг. ред. П. П. Надточій, Т. М. Мислива. - Житомир : Державний агроекологічний ун-т, 2007.

7. Контактна інформація

Кафедра лісового і аграрного менеджменту	Факультет природничих наук вул. Галицька, 201 каб. 206, 107 тел. (0342) 59-61-66 (0342) 59-61-72 сайт: https://kag.pnu.edu.ua/ E-mail: klam@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Турак Олег Юрійович
Контактна інформація викладача	oleg.turak@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності, Положення про запобігання плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і
--------------------------	---

	<p>можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; отримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Відвідування занять є обов'язковим. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.</p> <p>За умови відсутності студента на практичних заняттях, отримання негативної оцінки або ж невчасного виконання індивідуальної роботи визначений день для відпрацювання пропущених аудиторних занять, негативних оцінок та подачі індивідуальних робіт.</p> <p>За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу. У випадку порушень і зловживань (невідвідування занять більше 50% часу – недопущення до іспиту)</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів).</p> <p>Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).</p>
Додаткові бали	<p>Позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність.</p>

Викладач _____ О. Турак